DAILY ASSAM

পাঠ- ১৬

আমাৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্যসমূহ

Y4B5X3

আমাৰ ভাৰতবৰ্ষ এখন বিশাল দেশ। বিশাল ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূব কোণত আমাৰ অসম ৰাজ্যখন অৱস্থিত। অসমৰ কাষতে থকা আন কেইখন ৰাজ্য হ'ল — অৰুণাচল প্ৰদেশ, মণিপুৰ,মেঘালয়, মিজোৰাম, নাগালেণ্ড আৰু ত্ৰিপুৰা। এই কেইখন আমাৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্য। **অসমকে ধৰি এই সাতোখন ৰাজ্যক সাতভনীৰ দেশ বোলা হয়।** ভাৰতৰ উত্তৰ-পূব কোণত অৱস্থিত হোৱা বাবে এইকেইখন ৰাজ্যক একেলগে **উত্তৰ-পূব ভাৰত** বা **উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল** বুলিও কোৱা হয়। ২০০২ চনত উন্নয়ন পৰিকল্পনাৰ সুবিধাৰ্থে ছিকিম ৰাজ্যকো উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ভিতৰুৱা কৰা হৈছে।

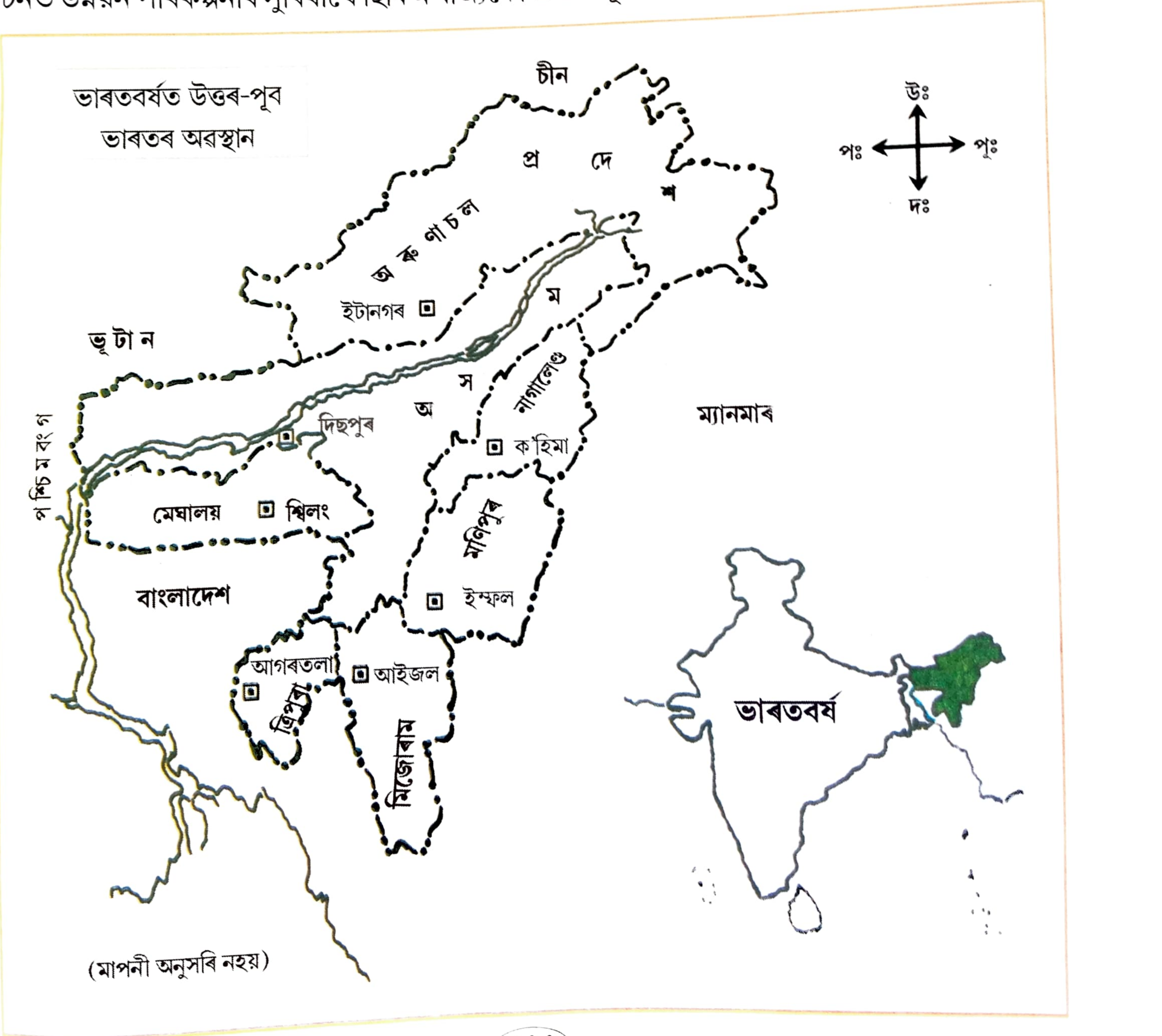

সিপিঠিৰ মানচিত্ৰখনলৈ চাই উত্তৰ লিখা —

➢ উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ চাৰিসীমাত কি কি বিদেশী ৰাষ্ট্ৰ আছে?

সিপিঠিৰ মানচিত্ৰখনলৈ চাই অসমৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্যসমূহৰ অৱস্থিতি জানি লওঁ আহা-

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ উত্তৰ অংশ হিমালয় পৰ্বত, পূব আৰু দক্ষিণ অংশ পাটকাই আৰু নগা পাহাৰে আগুৰি আছে। এই অঞ্চলৰ উত্তৰ ফালে ভূটান, তিব্বত (চীন দেশৰ অংশ) আৰু পূব ফালে ম্যানমাৰ অৱস্থিত। দক্ষিণ আৰু পশ্চিম ফালে বাংলাদেশ অৱস্থিত।

নদী-দ্বীপ মাজুলী

বৰ্তমান অসমৰ ৰাজধানী দিছপুৰ। অসমত বিশেষকৈ অসমীয়া, বাংলা, বড়ো-কছাৰী, কাৰ্বি, মিছিং, ৰাভা, গাৰো, ডিমাচা, তিৱা, দেউৰী, মাৰ, কুকি, চাহ জনগোষ্ঠী, মণিপুৰী, নেপালী আৰু হিন্দী ভাষী লোকসকলে নিজৰ নিজৰ উৎসৱ, ধৰ্ম আদি পালন কৰি মিলিজুলি বসবাস কৰে। অসমৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য অতি মনোৰম। ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু বৰাক এই প্ৰধান নদী দুখনকে ধৰি অসমত বহুতো নৈ-উপনৈ আছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ নদী-দ্বীপ মাজুলী আকাৰত বিশ্বৰ ভিতৰতে অন্যতম বৃহৎ নদী-দ্বীপ।

আমাৰ দেশখন স্বাধীন হোৱাৰ আগতে উত্তৰ-পূব অঞ্চলৰ বেছিভাগ ঠাই অসমৰ ভিতৰতে আছিল। পৰৱৰ্তী কালত শাসনৰ সুবিধাৰ বাবে আৰু জনগোষ্ঠীসমূহৰ স্বকীয় উন্নতিৰ বাবে বৰ্তমানৰ অসমকে ধৰি সাতখন পৃথক ৰাজ্য গঠিত হয়।

নাগালেণ্ড ঃ

এসময়ত **নাগালেণ্ড** ৰাজ্যখন নগা পাহাৰ হিচাপে অসমৰ অংগ আছিল। ১৯৬৩ চনৰ ১ ডিচেম্বৰত ই নাগালেণ্ড নামেৰে এখন পূৰ্ণাংগ ৰাজ্য হিচাপে স্বীকৃতি পায়।

জলপ্ৰপাত

মেঘালয় ঃ

পূৰ্বে **মেঘালয়ো** অসমৰ অংগ আছিল আৰু তেতিয়া অসমৰ ৰাজধানী আছিল শ্বিলং। ১৯৭২ চনত মেঘালয়ে পূৰ্ণাংগ ৰাজ্যৰ স্বীকৃতি পায়। মেঘালয়ৰ মৌছিনৰামত পৃথিৱীৰ ভিতৰতে আটাইতকৈ বেছি বৰষুণ হয়। মেঘালয়ৰ শ্বিলং এখন স্বাস্থ্যকৰ ঠাই। পৰ্যটকসকলৰ আকৰ্ষণস্থলী হৈছে বৰাপানী (হ্ৰদ), জলপ্ৰপাত, ৰুট ব্ৰীজ (গছৰ শিপাৰে নিৰ্মিত দলং) আদি। মেঘালয়ত কয়লা পোৱা যায়। এই ৰাজ্যখন প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

চিন্তা কৰি লিখা —

➢ মেঘালয় কিয় পৰ্যটকসকলৰ আকৰ্ষণৰ স্থলী?

অৰুণাচল প্ৰদেশ ঃ

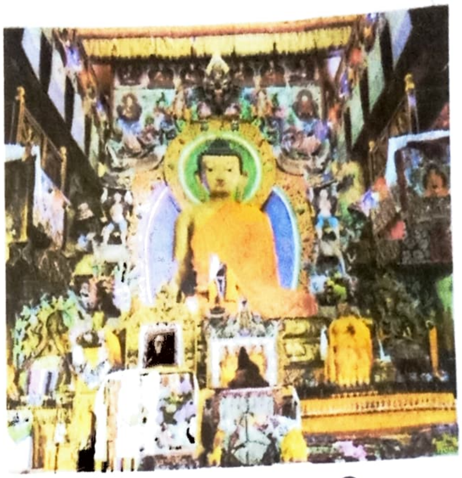

টাৱাঙৰ বৌদ্ধমন্দিৰ

অসমৰ উত্তৰফালে থকা **অৰুণাচল প্ৰদেশ**ক আগতে উত্তৰ-পূব সীমান্ত অঞ্চল হিচাপে জনা গৈছিল। ১৯৭২ চনত এই অঞ্চলটোৱে কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল হিচাপে আৰু অৱশেষত ১৯৮৭ চনত পূৰ্ণাংগ ৰাজ্য হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰে। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ ৰাজধানী ইটানগৰ। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উত্তৰ অঞ্চল হিমালয় পৰ্বতমালাই আগুৰি থকাৰ বাবে ইয়াৰ উচ্চতা বেছি। ফলত অৰুণাচলৰ ব'মডিলা, টাৱাং আদি ঠাই শীতকালত বৰফ পৰে। মাৰ্চ, এপ্ৰিল, মে' মাহত পাহাৰবোৰ নানা ৰঙী ফুল আৰু ফল-মূলেৰে জাতিষ্কাৰ হৈ পৰে। টাৱাঙত থকা বৃহৎ বৌদ্ধমন্দিৰে দেশ-বিদেশৰ পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰে।

মিজোৰাম ঃ

একেদৰে **মিজোৰামো** পূৰ্বে অসমৰ অংশ আছিল আৰু ১৯৭২ চনত কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল আৰু অৱশেষত ১৯৮৭ চনত ভাৰতৰ এখন পূৰ্ণাংগ ৰাজ্য হৈ পৰে।

মণিপুৰ ঃ

লক্‌টক হ্ৰদ

১৯৭২ চনৰ ২১ জানুৱাৰীত স্বাধীন ৰাজ্য ৰূপে গঠন হোৱা **মণিপুৰ** এখন আমাৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্য। ইয়াৰ ৰাজধানী ইম্ফল। মণিপুৰৰ চৰকাৰী ভাষা মেইটেই। হিন্দী আৰু ইংৰাজী ভাষাৰো বহুল প্ৰচলন আছে। এই ৰাজ্যত থকা পাটকাই আৰু মণিপুৰ পাহাৰ, বৰাক, ইম্ফল আৰু ইৰিল নদী আদিৰে মণিপুৰৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য অতি মনোৰম। মণিপুৰত প্ৰায় ১০০ বৰ্গ কিলোমিটাৰ ঠাই আগুৰি থকা লক্‌টক এটা প্ৰাকৃতিকভাৱে হোৱা হ্ৰদ।

ত্ৰিপুৰা ঃ জাম্পুই পাহাৰ, চাখান পাহাৰ, লংতৰাই পাহাৰ, গোমতি, ঢলাই, মুহুৰি, ফেনি আদি নদীৰে সমৃদ্ধ **ত্ৰিপুৰা** এখন জনবসতিপূৰ্ণ ৰাজ্য। এই ৰাজ্যত ছটা জনগোষ্ঠীৰ ধৰ্ম আৰু সংস্কৃতিৰে চহকী। ৰাজধানী আগৰতলাত অৱস্থিত উজ্বয়ান্তা ৰাজপ্ৰসাদৰ চাৰিওপিনে 'মোগল গাৰ্ডেন' আছে। ৰুদ্ৰসাগৰত অৱস্থিত নীড়মহলত হিন্দু আৰু মুছলমান স্থাপত্যৰ সংমিশ্ৰণৰ নিদৰ্শন দেখা যায়। আগৰতলাৰ সমীপত ত্ৰিপুৰাৰ বৃহত্তম মছজিদ গেডুমিয়া মছজিদ অৱস্থিত। বগা মাৰ্বলৰ মিনাৰ আৰু স্তম্ভৰ সৈতে নিৰ্মিত এই মছজিদ স্থাপত্য কলাৰ এক সুন্দৰ নিদৰ্শন। ১৯৭২ চনৰ ২১ জানুৱাৰীত ত্ৰিপুৰা ৰাজ্য গঠন কৰা হয়। ত্ৰিপুৰাৰ চৰকাৰী ভাষা হৈছে বঙালী আৰু ককবৰক।

ৰাজধানীৰ সৈতে উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ৰাজ্যকেইখনৰ নাম জানি লওঁ আহা-

ৰাজ্য	ৰাজধানী
অৰুণাচল প্ৰদেশ	ইটানগৰ
অসম	দিছপুৰ
মণিপুৰ	ইম্ফল
মিজোৰাম	আইজল
মেঘালয়	শ্বিলং
নাগালেণ্ড	ক'হিমা
ত্ৰিপুৰা	আগৰতলা
ছিকিম	গেংটক

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ভূ-প্ৰাকৃতিক বৈশিষ্ট্য

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ৰাজ্যকেইখনৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য অতি মনোৰম। পৰ্বত-পাহাৰ, মালভূমি, সমভূমি, নদ-নদী, উপত্যকা, খাল-বিল, হ্ৰদ, চৰ-চাপৰি আদিৰে এই ৰাজ্যকেইখন সমৃদ্ধ হৈ আছে। ইয়াৰ হাবি-বননিত নানা প্ৰজাতিৰ অসংখ্য জীৱ-জন্তু আৰু চৰাই-চিৰিকটি আছে। উত্তৰ-পূব ভাৰতত সৰু-বৰ বহুতো নদী-উপনদী আছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ উত্তৰ-পূব ভাৰত তথা সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰে অন্যতম প্ৰধান নদী। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ বুকুত অৱস্থিত মাজুলী পৃথিৱীৰ অন্যতম বৃহৎ নদী-দ্বীপ। আনহাতে গুৱাহাটী মহানগৰৰ উত্তৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ মাজত অৱস্থিত উমানন্দ এটা সৰু দ্বীপ। ই পৃথিৱীৰ ভিতৰতে ক্ষুদ্ৰতম নদী দ্বীপৰূপে পৰিচিত। অসমৰ দক্ষিণ অংশত আছে বৰাক উপত্যকা।

ভূ-প্ৰাকৃতিক দিশৰপৰা উত্তৰ-পূব ভাৰতক তিনিটা প্ৰধান ভাগত বিভক্ত কৰিব পাৰি —

(ক) মালভূমি অঞ্চল

(খ) পাহাৰ আৰু উচ্চ পাৰ্বত্যভূমি অঞ্চল আৰু

(গ) সমভূমি অঞ্চল

(ক) মালভূমি অঞ্চল ঃ উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ মালভূমি অঞ্চলটো মেঘালয় আৰু কাৰ্বি মালভূমিৰে গঠিত। মেঘালয়ৰ গাৰো পাহাৰ, খাচি পাহাৰ আৰু জয়ন্তীয়া পাহাৰ আদি মেঘালয় মালভূমিৰ অন্তৰ্গত। অসমৰ কাৰ্বি আৰু ৰেংমা পাহাৰ কাৰ্বি মালভূমিৰ অন্তৰ্গত। প্ৰকৃততে কাৰ্বি মালভূমি মেঘালয় মালভূমিৰে অংশ বিশেষ।

(খ) পাহাৰ আৰু উচ্চ পাৰ্বত্যভূমি অঞ্চল ঃ ছিকিম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উত্তৰ অঞ্চল হিমালয় পৰ্বতমালাই আগুৰি থকা বাবে ইয়াৰ উচ্চতা বেছি। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উত্তৰ অঞ্চলটো শীতকালত বৰফেৰে ঢাক খাই থাকে। ছিকিম আৰু নেপালৰ সীমান্তত অৱস্থিত কাঞ্চনজংঘা পৃথিৱীৰ তৃতীয় উচ্চতম শৃংগ। অঞ্চলটোৰ পূবে পাটকাই পাহাৰ, নগাপাহাৰ, মণিপুৰ আৰু মিজোৰামৰ পাহাৰ শাৰী শাৰীকৈ আছে।

(গ) সমভূমি অঞ্চল ঃ উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ সমভূমি অঞ্চলৰ ভিতৰত অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ সমভূমি, বৰাক সমভূমি, মণিপুৰ সমভূমি আৰু পশ্চিম ত্ৰিপুৰা সমভূমিয়েই প্ৰধান। উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ নদী উপত্যকাৰ সমভূমি অঞ্চলকেইটা দেশৰ ভিতৰতে সাৰুৱা আৰু কৃষিকাৰ্যৰ বাবে অতি উপযোগী।

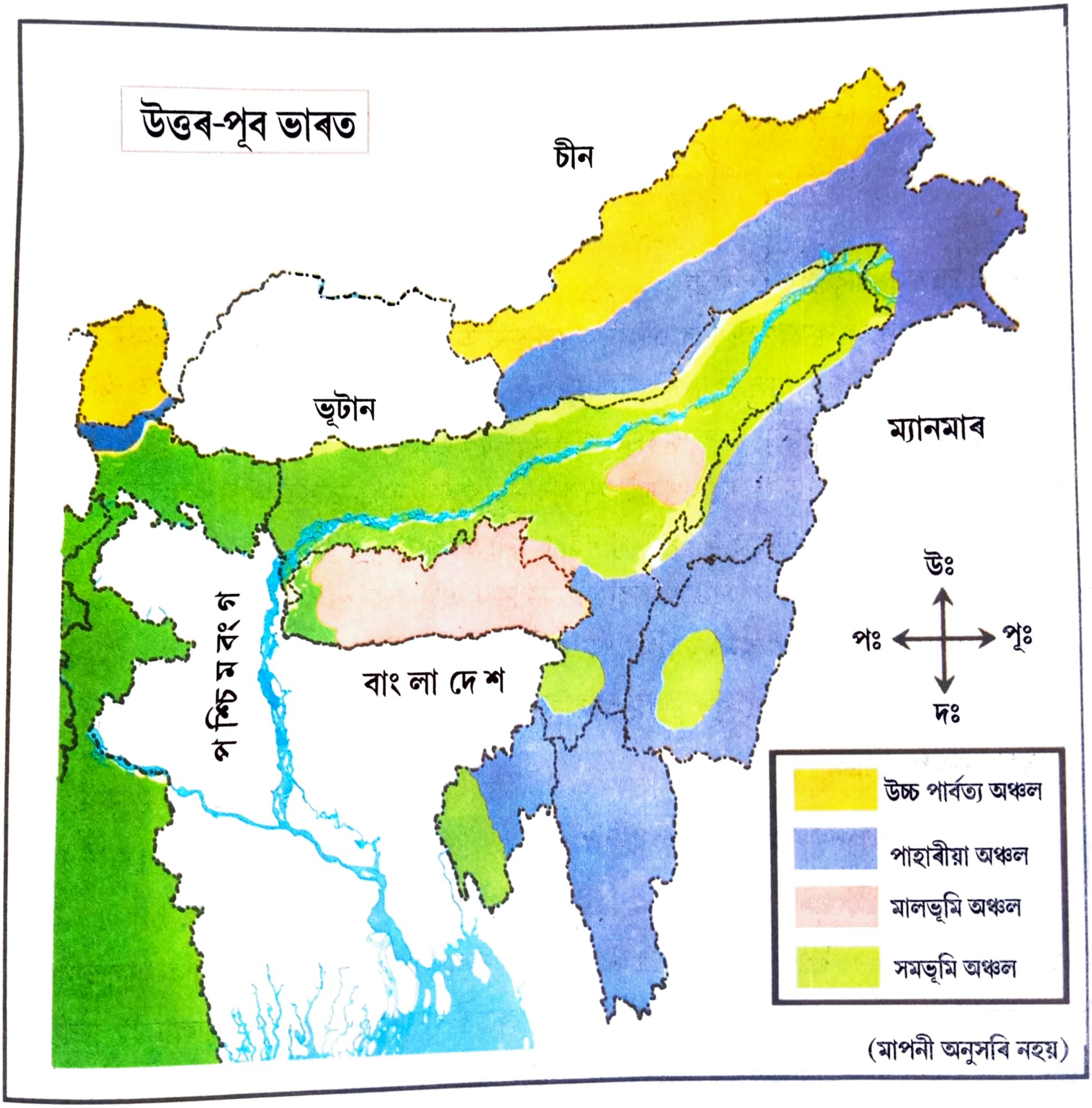

চিত্ৰ ঃ উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ভূ-প্ৰাকৃতিক বিভাগসমূহ

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ভূ-প্ৰাকৃতিক ভাগসমূহৰ মানচিত্ৰখন পৰ্যৱেক্ষণ কৰি তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া-

- উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্য প্ৰধানকৈ মালভূমিৰে আবৃত ?
- উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ কোনকেইখন ৰাজ্যত সমভূমি আছে?
- অৰুণাচল প্ৰদেশৰ কোন দিশত হিমালয় পৰ্বতমালা অৱস্থিত ?
- উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ মানচিত্ৰ এখন আঁকি প্ৰাকৃতিক বিভাগসমূহ ৰং কৰা তুমি থকা প্ৰাকৃতিক বিভাগটো চিনাক্ত কৰা।

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ জনজীৱন ঃ

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ৰাজ্যকেইখন সৰু-বৰ অনেক জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মিলনভূমি। এই ৰাজ্যকেইখনৰ মাজত সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক সু-সম্পৰ্ক আছে। উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ কিছুমান জনগোষ্ঠীৰ নাম জানি লওঁ আহা—

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ৰাজ্যসমূহ	**জাতি-জনগোষ্ঠীৰ নাম**
অৰুণাচল প্ৰদেশ	আদি, নিচি, গাল', আপাটানি, মন্‌পা আদি।
অসম	ডিমাচা, বড়ো, কাৰ্বি, আহোম, মিছিং, দেউৰী, সোণোৱাল কছাৰী, শৰণীয়া কছাৰী, ঠেঙাল কছাৰী, তিৱা, চুটীয়া, ৰাভা, হাজং, কোচ ৰাজবংশী, চাহ জনগোষ্ঠী আদি।
মেঘালয়	খাচি, গাৰো, জয়ন্তীয়া আদি।
মিজোৰাম	মিজো, মাৰ আদি।
নাগালেণ্ড	আংগামী, চেমা, আও, ৰেংমা, কন্যাক আদি।
মণিপুৰ	মণিপুৰী, কুকি, কাবুই আদি।
ত্ৰিপুৰা	ত্ৰিপুৰী, চাকমা, জামাতীয়া, মগ, ৰাংখল আদি।
ছিকিম	লেপচা, নেপালী আদি।

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ পাহাৰ আৰু ভৈয়াম উভয় অঞ্চলৰে অৰ্থনীতি প্ৰধানতঃ কৃষিভিত্তিক। ইয়াৰ সমতলভূমি বেছি থকা ৰাজ্যকেইখন কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়া। অসম, মণিপুৰ আৰু ত্ৰিপুৰাত ধান, মাহজাতীয় শস্য, কুঁহিয়াৰ আদিৰ খেতি বেছিকৈ হয়। কিন্তু পাহাৰীয়া ৰাজ্যকেইখনত ফল-মূল, আলু, মাকৈ, কচু, কল, কঁঠাল আদি বেছিকৈ হয়। পাহাৰীয়া ৰাজ্যকেইখনত কম-বেছি পৰিমাণে জুম পদ্ধতিৰে খেতি কৰা হয়। উত্তৰ-পূব ভাৰতত সকলো শস্যৰ ভিতৰত ধানৰ উৎপাদন বেছি। অন্য ৰাজ্য কেইখনৰ তুলনাত অসমতে ধান, ঘেঁহু, মৰাপাট আদি শস্যৰ উৎপাদন বেছি। আনহাতে কপাহ উৎপাদনত মেঘালয় আগবঢ়া। ঠিক তেনেদৰে ৰবৰ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত অন্য ৰাজ্যৰ তুলনাত ত্ৰিপুৰা আগবঢ়া। চাহ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত অসম ভাৰতৰ ভিতৰতেই প্ৰথম।

উত্তৰ-পূব ভাৰতত বাস কৰা বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয় লোকসকলৰ নিজা নিজা ভাষা, ৰীতি-নীতি, সাজ-পাৰ, উৎসৱ আদি আছে। অসমৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্যসমূহৰ জনগোষ্ঠীয় লোকসকলৰ নিজা নিজা ভাষা থকাৰ উপৰি তেওঁলোকৰ মাজত ইংৰাজী, অসমীয়া, মণিপুৰী, নেপালী, বঙালী ভাষাৰ প্ৰচলনো দেখা যায়। তেওঁলোকৰ মাজত খোৱা-লোৱা, পিন্ধন-উৰণ, শাৰীৰিক গঠন, আচাৰ-ব্যৱহাৰ আদিৰ ক্ষেত্ৰত পাৰ্থক্য দেখা যায়। আমাৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্যৰ মহিলাসকল অতি পৰিশ্ৰমী আৰু পাকৈত শিপিনী। আমাৰ দৰে তেওঁলোকেও বিভিন্ন উৎসৱ পালন কৰে। অৰুণাচলৰ লোকসকলৰ মাজত প্ৰচলিত 'দন্‌য়িপ'ল', খাচিসকলৰ 'নংক্ৰেম', মেঘালয়, নাগালেণ্ড আৰু মিজোৰামৰ লোকসকলৰ 'বৰদিন' উৎসৱ প্ৰধান। মণিপুৰী নৃত্য, মিজো আৰু নগাসকলৰ বাঁহ নৃত্য, অসমৰ সত্ৰীয়া নৃত্য, বিহু নৃত্য আদিৰ সমাদৰ আছে।

আমাৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্যসমূহৰ বাসিন্দাসকলৰ প্ৰধান খাদ্য হৈছে ভাত, মাছ, মাংস, শাক-পাচলি আদি। ইয়াৰ বাসিন্দাসকল বৰ পৰিশ্ৰমী। পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বেছিভাগ লোকে সাধাৰণতে বাঁহ, কাঠ, খেৰ আদিৰে চাং-ঘৰ সাজি লোৱা দেখা যায়।

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ৰাজ্যসমূহৰ কিছুমান বিশেষ বৈশিষ্ট্য আছে। সমগ্ৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল নদ-নদী, পৰ্বত-পাহাৰেৰে ভৰা আৰু বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ বসতিস্থল। মেঘালয়ৰ মৌছিনৰামত পৃথিৱীৰ ভিতৰতে আটাইতকৈ বেছি বৰষুণ হয়। এই ৰাজ্যত প্ৰচুৰ পৰিমাণে কয়লা পোৱা যায়। মণিপুৰত বিখ্যাত লক্‌টক হ্ৰদ আছে। ত্ৰিপুৰাত বাঁহ, বেত আৰু ঔষধি উদ্ভিদ প্ৰচুৰ পৰিমাণে পোৱা যায়। অসমৰ কাজিৰঙা বিশ্বৰ প্ৰাকৃতিক ঐতিহ্যৰ থলী। এই ৰাজ্যৰ মাজুলী এটা উল্লেখযোগ্য নদী-দ্বীপ। অৰুণাচলৰ টাৱাং, অসমৰ হাফলং, মেঘালয়ৰ শ্বিলং অতি স্বাস্থ্যকৰ ঠাই। এনেধৰণৰ অনেক বৈশিষ্ট্যৰে ভৰি থকা বাবে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল এক বৈচিত্ৰ্যময় অঞ্চল হিচাপে পৰিচিত।

ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ এই ঐতিহ্যপূৰ্ণ স্থানসমূহ পৰ্যটকৰ বাবে আকৰ্ষণীয় কেন্দ্ৰ হিচাপে গঢ়ি উঠিছে। সেইবোৰ চাবলৈ দেশ-বিদেশৰপৰা পৰ্যটকসকল ইয়ালৈ আহে।

শিক্ষকৰ সহায় লৈ তলৰ কাৰ্যকেইটা কৰা—

- উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ মানচিত্ৰত এই স্থানসমূহ চিহ্নিত কৰা— মাজুলী, শ্বিলং, টাৱাং।
- অসমত কি কি গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান আছে তাৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

ঠাইৰ নাম	জিলাৰ নাম	ঠাইখন কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ
আশাৰীকান্দি	ধুবুৰী	টেৰাকোটা শিল্প
....	....	....
....	....	....
....	....	....

- তোমাৰ অঞ্চলত কি কি ভাষাৰে কথা কোৱা লোক আছে?

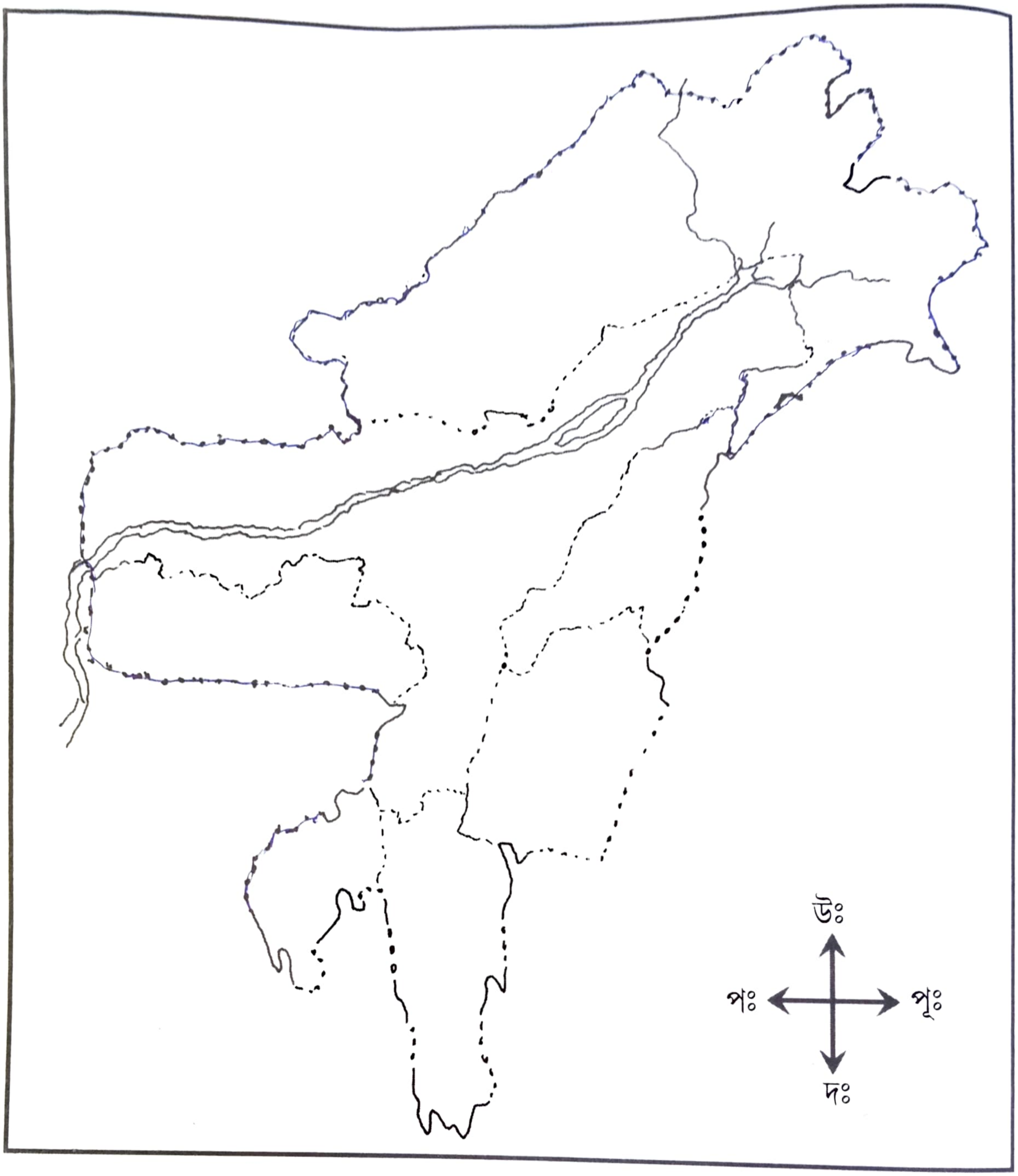

- বিন্দুবোৰ লগ লগাই মানচিত্ৰখন সম্পূৰ্ণ কৰা।
- মানচিত্ৰখনৰ চাৰিসীমাত থকা ৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজ্যবোৰৰ নাম লিখা।
- মানচিত্ৰখনৰ যথাস্থানত উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ৰাজ্যসমূহৰ নাম লিখা।
- উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ৰাজ্যকেইখন বেলেগ বেলেগ ৰঙেৰে দেখুওৱা।
- ডাঙৰ চাৰ্ট পেপাৰ বা পুৰণি কেলেণ্ডাৰৰ পাছফালে উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ এখন মানচিত্ৰ আঁকি তাৰ ওপৰত ক'লাজ প্ৰস্তুত কৰা।

অনুশীলনী

১। উত্তৰ লিখা—

(ক) উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ৰাজ্যসমূহৰ নাম লিখা।

(খ) উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ কেইটামান জনগোষ্ঠীৰ নাম লিখা।

(গ) উত্তৰ-পূব ভাৰতক সাতভনীৰ দেশ বুলি কিয় কোৱা হয়?

(ঘ) উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ তিনিখন স্বাস্থ্যকৰ ঠাইৰ নাম লিখা।

২। 'ক' অংশৰ লগত 'খ' অংশ মিলাই লিখা

ক অংশ	খ অংশ
অৰুণাচল প্ৰদেশ	ক'হিমা
নাগালেণ্ড	ইম্ফল
ত্ৰিপুৰা	আইজল
মণিপুৰ	ইটানগৰ
মিজোৰাম	আগৰতলা

৩। খালী ঠাই পূৰ কৰা—

(ক) মেঘালয়ৰ .... পৃথিৱীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বেছি বৰষুণ হয়।

(খ) মণিপুৰ ৰাজ্যৰ .... হ্ৰদ প্ৰাকৃতিকভাৱে হোৱা এক বৃহৎ হ্ৰদ।

(গ) শ্বিলং এখন .... ঠাই।

(ঘ) চাহ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত .... ভাৰতৰ ভিতৰতেই প্ৰথম।

(ঙ) .... খাচিসকলৰ এটা উৎসৱৰ নাম।

৪। তলত দিয়া বাক্যকেইটাৰ পৰা অশুদ্ধ বাক্যবোৰ বাচি উলিয়াই শুদ্ধকৈ লিখা —

(ক) বৰ্তমান অৰুণাচল প্ৰদেশ আগতে নগা পাহাৰ নামেৰে অসমৰ অংগ আছিল।

(খ) কাৰ্বি আংলং জিলা সমভূমিৰে গঠিত।

(গ) অৰুণাচল প্ৰদেশৰ দক্ষিণ অঞ্চলত হিমালয় পৰ্বতমালা অৱস্থিত।

(ঘ) ত্ৰিপুৰা ৰাজ্যখন সমভূমিৰে আবৃত।

(ঙ) মিজোৰামত লক্‌টক হ্ৰদ আছে।

৫। কোন কেইখন ৰাজ্যক একেলগে 'উত্তৰ-পূব ভাৰত' বুলি কোৱা হয়?

৬। ভাৰতৰ উত্তৰ-পূবৰ ৰাজ্যসমূহ পৰ্যটকৰ বাবে কিয় আকৰ্ষণীয় লিখা।

ডি